

Súd: Najvyšší súd
Spisová značka: 7Cdo/74/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121525877
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 11. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Valentová
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2025:6121525877.1

Uznesenie

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne R Collectors s. r. o., Bratislava, Dvořákovo nábrežie 8A, IČO: 50094297, zastúpenej splnomocnenkyňou Advokátska kancelária RELEVANS s. r. o., Bratislava, Dvořákovo nábrežie 8A, IČO: 47232471, proti žalovanej O. O., narodenej XX. X. XXXX, I. C. B., A. štvrť XXX/X, zastúpenej splnomocnenkyňou JUDr. Peter Vachan, advokát s.r.o., advokátska kancelária, Žilina, Pavla Mudroňa 1191/5, IČO: 47445092, o zaplatenie sumy 18.122,50 eura s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 45Csp/4/2022, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 30. apríla 2024 sp. zn. 11CoCsp/9/2024, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovaná nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Žilina (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) rozsudkom zo 04. decembra 2023, č. k. 45Csp/4/2022-178, žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala voči žalovanej (pôvodne žalovanej 1/) zaplatenia sumy 18.122,50 eura s príslušenstvom, zamietol (výrok I.) a žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (výrok II.).

1.1. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobkyňa nepreukázala a žalovaná nezospornila existenciu zmluvného vzťahu medzi nimi, ktorý vznikol na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere lepšia splátka zo dňa 04. októbra 2018 (ďalej aj ako „zmluva“), na základe ktorého poskytol právny predchodca žalobkyne (Poštová banka, a. s.) žalovanej účelový úver na refinancovanie vo výške 20.000 eur. Konštatoval, že žalovanej bol poskytnutý úver pri dojednanej ročnej úrokovej sadzbe 10,50 % s mesačnými splátkami vo výške 334,30 eura, s dátumom prvej splátky 20. novembra 2018, splátkami splatnými v 20. deň v mesiaci a konečnou splatnosťou úveru k 20. októbru 2026, pričom celková čiastka úveru, ktorú musel dlžník zaplatiť, predstavovala sumu 32.092,15 eura. Upriamil pozornosť na bod 4.9 zmluvy, podľa ktorého v prípade riadneho nesplácania úveru bola banka oprávnená vyhlásiť úver za predčasne splatný, ak je dlžník/spoludlžník v omeškaní viac ako tri mesiace so zaplatením splátky a banka upozornila dlžníka/spoludlžníka na uplatnenie tohto práva v lehote nie kratšej ako 15 dní. Poukázal na list zo dňa 17. februára 2020 obsahujúci výzvu právneho predchodcu žalobkyne adresovanú žalovanej označenú ako „Upozornenie - výzva na splatenie dlžnej časti úveru“ s tým, že v liste žalovanú upozornil, že k 17. februáru 2020 je pohľadávka banky vyplývajúca zo zmluvy o úvere viac ako 3 mesiace po lehote splatnosti vo výške 1.044,07 eura a vyzval žalovanú na zaplatenie dlžnej sumy v lehote 15 dní od doručenia výzvy s tým, že ak nezaplatí v tejto lehote dlžnú sumu, banka bude oprávnená vyhlásiť úver za predčasne splatný. Ustálil, že doručenie predmetnej výzvy žalovanej bolo žalobkyňou preukázané podacím hárkom č. K a doporučeným listom, výzva bola doručená žalovanej dňa 20. februára 2020. Súd prvej inštancie ďalej poukázal na list zo dňa 16. marca 2020, ktorým právny predchodca žalobkyne žalovanej oznámil, že vyhlasuje predčasnú splatnosť celého úveru, pričom dlžná čiastka predstavuje k tomuto dňu sumu 19.320,42 eura a vyzval žalovanú na zaplatenie dlžnej sumy v lehote 10 kalendárnych dní od doručenia výzvy, keď výzva bola žalovanej doručená dňa 19. marca 2020. Súd prvej inštancie

súčasne poukázal na to, že žalovaná pohľadávka bola na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok č. Y.XXXX zo dňa 18. mája 2023 (uzatvorenej medzi 365.bank, a. s. a R Collectors s.r.o.) postúpená na súčasnú žalobkyňu, pričom z potvrdenia zo dňa 16. júna 2023 vyplýva, že k účinnosti postúpenia pohľadávok došlo k 16. júna 2023. Taktiež poukázal na listinu Prehľad splátok a úhrad, z ktorej vyplýva, že žalovaná uhradila na úver ku dňu podania žaloby sumu 4.373,43 eura.

1.2. Súd prvej inštancie zdôraznil, že v prejednávanvej veci sa prioritne zaoberal splnením podmienok pre zosplatnenie úveru. V tejto súvislosti upriamil pozornosť na to, že podmienky na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru zo spotrebiteľskej zmluvy sú upravené v § 53 ods. 9 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“ alebo „OZ“) v spojení s § 565 OZ, s tým, že § 17 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z. z.“ alebo „zákon o spotrebiteľských úveroch“) potom upravuje oprávnenie postúpenia pohľadávky vyplývajúcej zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pričom zdôraznil, že tieto hmotnoprávne podmienky pre platné a zákonné postúpenie pohľadávky musia byť splnené kumulatívne. Uviedol, že ust. § 53 ods. 9 OZ pred zosplatnením úveru vyžaduje okrem iného aj výzvu veriteľa adresovanú a preukázateľne doručovanú dlžníkovi s upozornením na aktuálny dlh a s výslovným upozornením na možnosť veriteľa požadovať zaplatenie celého zvyšku dlhu naraz z dôvodu neplnenia si povinnosti dlžníka, s tým, že táto výzva pre jej platnosť musí byť dostatočne určitá, tzn. že z nej musí byť zrejmé, pre nezaplatenie ktorej konkrétnej splátky má následne dôjsť k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru, ktorým vyhlásením bude veriteľ požadovať zaplatenie celej pohľadávky.

1.3. Vzhľadom na uvedené konštatoval, že ust. § 53 ods. 9 OZ predstavuje v spotrebiteľských zmluvách lex specialis oproti všeobecnej norme § 565 OZ, na základe čoho dospel k záveru, že veriteľ môže uplatniť právo podľa § 53 ods. 9 OZ len po uplynutí zákonnej lehoty, ktorú nemožno skrátiť, a len za predpokladu, že omeškanie s uvedenou splátkou, s ktorou je spotrebiteľ v omeškaní viac ako tri mesiace, trvá. Uviedol, že pred žiadosťou veriteľa na zaplatenie celej pohľadávky sa vyžaduje, aby veriteľ v zákonom stanovenej lehote, ktorá nesmie byť kratšia ako 15 dní, upozornil spotrebiteľa na uplatnenie tohto práva s tým, že účinnosť uplatnenia práva podľa § 565 OZ je podmienená aj tým, že veriteľ v uvedenej lehote pred uplatnením tohto práva upozornil spotrebiteľa na to, že toto právo využije. Z uvedeného vyvodil, že veriteľ je potom časovo limitovaný využitím práva na zosplatnenie, a teda do splatnosti tejto splátky, ktorá nadväzuje na konkrétnu splátku, od splatnosti ktorej uplynuli 3 mesiace, musí veriteľ právo na zosplatnenie uplatniť, inak jeho právo zaniká. Konštatoval, že výzva podľa § 53 ods. 9 OZ musí byť jasná a určitá, aby spotrebiteľ nadobudol vedomosť, s ktorou konkrétnou splátkou je v omeškaní viac ako tri mesiace, aby sa prípadným zaplatením omeškanej splátky mohol účinne vyhnúť zosplatneniu celej pohľadávky.

1.4. V konkrétnostiach danej veci mal za to, že právny predchodca žalobkyne výzvou zo dňa 17. februára 2020 oznámil žalovanej, že pohľadávka banky vyplývajúca zo zmluvy o úvere je viac ako tri mesiace po lehote splatnosti vo výške 1.044,07 eura. Zároveň ju vyzval na zaplatenie dlžnej sumy v lehote 15 kalendárnych dní od doručenia výzvy s tým, že v opačnom prípade je banka oprávnená vyhlásiť úver za predčasne splatný. Podľa názoru súdu prvej inštancie takto koncipovaná výzva nespĺňa zákonné požiadavky tak, ako to má na mysli ust. § 53 ods. 9 OZ, a túto výzvu považoval za neurčitú a nezrozumiteľnú, na základe čoho ustálil, že žalobkyňa dostatočným spôsobom nepreukázala využitie práva svojho právneho predchodcu na predčasné zosplatnenie zvyšku úveru. Na základe toho dospel k záveru, že nemohlo dôjsť ani k predčasnej splatnosti peňažného záväzku, nakoľko z výzvy nevyplyva, s ktorou konkrétnou splátkou sa žalovaná dostala do omeškania so splácaním úveru dlhšie ako tri mesiace. V nadväznosti na uvedené dospel k záveru, že neplatný je aj právny úkon, ktorým právny predchodca žalobkyne zosplatnil celý úver, nakoľko z tohto nebolo zrejmé, pre ktorú konkrétnu nezaplatenú splátku bol úver zosplatnený, v čom súd prvej inštancie vzhliadol neurčitosť predmetného právneho úkonu a s tým súvisiacu neplatnosť prezumovanú § 37 ods. 1 OZ.

1.5. V nadväznosti na neplatnosť právnych úkonov veriteľa z dôvodu neurčitosti a nezrozumiteľnosti tiež uzavrel, že nedošlo ani k naplneniu podmienok pre platnosť postúpenia žalovanej pohľadávky podľa ust. § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z., čo malo za následok nedostatok aktívnej vecnej legitimácie žalobkyne v danom spore. Poukazujúc na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolačný súd“) sp. zn. 1Cdo/234/2018, ako aj rozhodovaciu prax Krajského súdu v Žiline dospel k záveru, že pokiaľ 365.bank, a.s. postupovala na žalobkyňu pohľadávku z úveru, ktorý pre neplatnosť predčasného zosplatnenia nebol v čase postúpenia pohľadávky splatný, tak také postúpenie pohľadávky banky je pre rozpor s ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 483/2001 Z. z.“ alebo „zákon o bankách“) a s ust. §

17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. neplatné, a keďže žalobkyňa nenadobudla platne pohľadávku voči žalovanej, nie je vo veci aktívne vecne legitimovaný na uplatňovanie nároku.

1.6. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol v zmysle § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Civilný sporový poriadok“ alebo „CSP“) v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

2. Krajský súd v Žiline (ďalej aj ako „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 30. apríla 2024, č. k. 11CoCsp/9/2024 - 254, rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil v zmysle § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny (výrok I.) a žalovanej priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100% (výrok II.).

2.1. Odvolací súd uviedol, že po preskúmaní rozhodujúcich otázok vznesených v danej veci sa v zásade stotožnil s podstatnými skutkovými závermi, na ktorých súd prvej inštancie svoje rozhodnutie založil. Mal za to, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre rozhodnutie o žalobe žalobkyne, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP. Z uvedených dôvodov odvolací súd v odvolacom konaní sa obmedzil na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia.

2.2. Poukázal, že na doplnenie považoval za nevyhnutné reagovať na odvolaciu námietku žalobkyne týkajúcu sa záverov súdu prvej inštancie o platnosti výzvy na zaplatenie omeškaných splátok označenej ako „Upozornenie - Výzva na splatenie dlžnej časti úveru“ zo dňa 17. februára 2022 a „Výzvy na úhradu dlžnej sumy“ zo dňa 16. marca 2020, ktoré súd prvej inštancie posúdil ako neplatné právne úkony z dôvodu ich neurčitosti a nezrozumiteľnosti, nakoľko v nich absentovala konkretizácia omeškanej splátky, ku ktorej využila žalobkyňa právo predčasného zosplatnenia úveru.

2.3. V tejto súvislosti konštatoval, že rovnako ako súd prvej inštancie aj odvolací súd zastáva právny názor, že výzva prezumovaná § 53 ods. 9 OZ je jednostranným právnym úkonom, ktorý z hľadiska jeho určitosti musí obligatórne obsahovať identifikáciu splátky, s ktorou je spotrebiteľ (v prejedávanom spore žalovaná) v omeškaní, a ktorá zakladá dôvod na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru. Bez uvedenia tejto identifikácie nie je možné následne preskúmať splnenie podmienok na uplatnenie práva na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru a splatnosť tohto úkonu. Je potrebné si uvedomiť, že sa nejedná iba o formálnu podmienku, ale sa jedná o notifikačnú povinnosť dodávateľa voči spotrebiteľovi, ktorá má umožniť spotrebiteľovi „dozvedieť sa“ o hroziacom následku spočívajúcom vo vyhlásení predčasnej splatnosti úveru, a tento následok odvrátiť. Práve uvedenie konkrétnej splátky je tou rozhodujúcou skutočnosťou, ktorá musí byť spotrebiteľovi určito vyjadrená, nakoľko uvedenie „iba“ výšky dlhu, s ktorým je spotrebiteľ v omeškaní, vykazuje podstatnú mieru abstrakcie a spotrebiteľ z takto vyjadreného údaja nemôže bez ďalšieho určiť, ktorá splátka môže v budúcnosti založiť dôvodnosť predčasného zosplatnenia, resp. ktorú splátku považuje dodávateľ za splátku rozhodnú. Z uvedeného potom v konečnom dôsledku nie je objektívne vopred možné určiť, kedy si dodávateľ uplatní, resp. môže uplatniť svoje právo pristúpiť k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru. Pričom veriteľovi v spotrebiteľských sporoch vzniká právo na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru iba v prípade, ak je dlžník v omeškaní s niektorou splátkou aspoň tri mesiace a súčasne upozorní dlžníka - spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Táto 15-dňová lehota na upozornenie a uplatnenie tohto práva musí uplynúť do splatnosti splátky, ktorá sa stane najskôr splatnou po uplynutí troch mesiacov od splatnosti splátky, ktorá zakladá právo na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru. Podľa odvolacieho súdu preto možno vyvodiť, že aj z právneho úkonu veriteľa podľa ust. § 565 OZ by malo byť zrejme naplnenie podmienok podľa tohto ustanovenia a súčasne ustanovenia § 53 ods. 9 OZ, nakoľko v opačnom prípade nemôže objektívne zakladať vedomosť dlžníka o dôvodnosti zosplatnenia a reálnej možnosti odvrátenia tohto hroziaceho následku, ale stáva sa iba formálnym „upozornením“ nenapíňajúcim účel predmetného ustanovenia. Len takýto výklad je spôsobilý korešpondovať s vyššie uvedeným zmyslom účelu ust. § 53 ods. 9 v spojení s § 565 OZ. V nadväznosti na uvedené odvolací súd zdôrazňuje, že procesný súd nie je povinný ex offa vyhľadávať dôvod oprávnenosti úkonov veriteľa podľa § 53 ods. 9 a § 565 OZ, keďže by mohlo dôjsť aj k dôvodom, na ktoré účastníci právneho vzťahu ani nepomysleli.

2.4. Vo vzťahu k odvolacej námietke žalobkyne týkajúcej sa záveru súdu prvej inštancie o nesplnení podmienok postúpenia pohľadávky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, odvolací súd primárne poukázal na to, že aj v prípade stotožnenia sa s dôvodnosťou uvedenej odvolacej námietky, by uvedené nemalo za následok iné rozhodnutie odvolacieho súdu. Odvolací súd i s poukazom na právny názor vyslovený v rozhodnutí sp. zn. 9Cdo/165/2022 uviedol vo vzťahu k splneniu zákonných podmienok na postúpenie bankovej pohľadávky, že § 92 ods. 8 zákona o bankách na platné postúpenie pohľadávky nevyžaduje osobitnú výzvu vzťahujúcu sa na predmetné ustanovenie, ale napríklad aj „inú“ výzvu na splnenie

pohľadávky, s ktorou je dlžník čo i len v časti svojho peňažného záväzku zodpovedajúceho pohľadávke banky nepretržite viac ako 90 dní v omeškaní.

2.5. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovala z § 421 ods. 1 písm. a) CSP, žiadajúc, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spolu s rozhodnutím súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na nové prejednanie súdu prvej inštancie, alebo aby rozhodnutie odvolacieho orgánu zmenil tak, žalobe vyhovie a zaviazže žalovanú na náhradu trov konania, vrátane trov odvolacieho a dovolacieho konania.

3.1. Nesprávne právne posúdenie podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP dovolateľka namietala v súvislosti s riešením právnej otázky „či došlo k porušeniu ustanovenia § 37 ods. 1 a § 53 ods. 9 OZ, ak vo výzve - upozornení ako právnom úkone, absentuje uvedenie konkrétnej splátky, pre ktorú má dôjsť k zosplatneniu úveru, čo zároveň malo mať za následok určenie takého úkonu za neplatný, a teda rovnako neboli splnené podmienky v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka pre mimoriadne vyhlásenie splatnosti úveru.“ Podľa žalobkyne je nesprávny záver odvolacieho súdu, že z dôvodu neurčitosti výzvy - upozornenia ako právneho úkonu, v dôsledku ktorej je tento jednostranný právny úkon veriteľa neplatný, možno hovoriť o absencii kvalifikovanej výzvy v zmysle § 53 ods. 9 OZ, a teda zároveň neboli splnené podmienky v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 OZ pre mimoriadne vyhlásenie splatnosti úveru. Teda uvedenie konkrétnej splátky je tou rozhodujúcou skutočnosťou, ktorá musí byť voči spotrebiteľovi určito vyjadrená, nakoľko uvedenie „iba“ výšky dlhu, s ktorým je spotrebiteľ v omeškaní, vykazuje podstatnú mieru abstrakcie a spotrebiteľ z takto vyjadreného údajja nemôže bez ďalšieho určiť, ktorá splátka môže v budúcnosti založiť dôvodnosť predčasného zosplatnenia, resp. ktorú splátku považuje dodávateľ za splátku rozhodnú. Mala za to, že odvolací súd sa odklonil od aktuálnej rozhodovacej činnosti prezentovanej najmä v rozhodnutí najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/123/2022, kde poskytol odlišné posúdenie otázky určitosti výzvy - upozornenia, ktorá je predpokladom zosplatnenia úveru. Podľa názoru žalobkyne je z upozornenia zrejmé, z ktorého zmluvného vzťahu vychádza, čo zamýšľa a z akého dôvodu došlo k vzniku práva na zosplatnenie úveru. Pričom v uvedenom prípade interpretáciu neurčitosti gramatickým výkladom nemožno akceptovať, a preto zákonné ustanovenia je nutné vykladať najmä z prihliadnutím na ich účel. Účelom ustanovenia §53 ods. 9 OZ podľa dovolateľky bolo zamedzenie tzv. zrýchleného procesu výkonu práv veriteľa a zabezpečenie práva spotrebiteľa predísť strate výhody splátok dodatočným plnením v lehote nie kratšej ako 15 dní. Zdôraznila, že podmienky vzťahujúce sa na obsah listín, ktorými je zabezpečovaný proces zosplatnenia pohľadávky, a ktoré uviedol v odôvodnení konajúci súd, nemajú tak v zákonnej úprave, v žiadnom vykonávacom právnom predpise ani v ustálenej rozhodovacej praxi súdov, ktoré nepovažujú žalobkyňou predložené listiny za neurčité, zákonný rámeč.

4. Žalovaná sa k podanému dovolaniu žalobkyne nevyjadřila.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne treba odmietnuť.

6. Právo na prístup k dovolaciemu súdu nie je absolútne. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok a tejto jeho mimoriadnej povahe zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti, prísne regulovanej Civilným sporovým poriadkom. Z ustanovenia § 419 CSP vyplýva, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, len ak to zákon pripúšťa, pričom prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním.

7. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (porov. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/113/2012, sp. zn. 2Cdo/132/2013, sp. zn. 3Cdo/18/2013, sp. zn. 4Cdo/280/2013). Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže

uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (sp. zn. 1Cdo/6/2014, sp. zn. 3Cdo/209/2015).

8. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

9. Podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

10. Podľa § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

11. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

12. Dovolací súd je viazaný iba vymedzením právnej otázky, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré považuje dovolateľ za nesprávne, nie však už určením, pod ktorý prípad prípustnosti jej riešenia (§ 421 ods. 1 CSP) táto otázka spadá. Z uvedeného dôvodu dovolací súd z hľadiska prípustnosti dovolania posudzuje (iba) materiálny substrát samotného dovolacieho konania spočívajúci vo vymedzení právnej otázky a predostretí vlastnej argumentácie dovolateľa v zmysle § 432 ods. 2 CSP, súčasne zohľadňujúc vlastnú rozhodovaciu prax (iura novit curia 4Cdo/11/2021, 8Cdo/54/2018, I. ÚS 51/2020).

13. Dovolateľka odklon odvolacieho súdu od rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/123/2022 založila na argumente, že k porušeniu ustanovení § 37 ods. 1 a § 53 ods. 9 OZ nedochádza, ak vo výzve - upozornení ako právnom úkone, absentuje uvedenie konkrétnej splátky, pre ktorú má dôjsť k zosplatneniu úveru, čo nemá spôsobovať neplatnosť takého úkonu. Uvedenie splátky pre ktorú došlo k zosplatneniu pohľadávky nie je obligatórnou náležitosťou, ktorú by stanovoval zákon.

14. Pre právnu otázku, ktorú má na mysli § 421 ods. 1 písm. a) CSP je charakteristický „odklon“ jej riešenia, ktorý zvolil odvolací súd, od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Ide tu teda o situáciu, v ktorej sa už rozhodovanie senátov dovolacieho súdu ustálilo na určitom riešení právnej otázky, odvolací súd sa však svojím rozhodnutím odklonil od „ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu“. V zmysle záverov najvyššieho súdu vyjadrených v rozhodnutí publikovanom ako judikát R 71/2018 patria do pojmu „ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu“ predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Súčasťou ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu je tiež prax vyjadrená opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a z hľadiska vecného na ne nadviazali. Do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletinu Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I, II. a IV. vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986.

15. Ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu netvorí jediné relevantné rozhodnutie dovolacieho súdu o spornej právnej otázke (nepublikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky), ktoré z povahy veci nemôže predstavovať otázku vyriešenú, teda takú otázku, o ktorej existuje ustálená rozhodovacia prax, pretože sa nejedná o tzv. judikát publikovaný v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, ani o prax vyjadrenú opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu (porovnaj tiež nálež Ústavného súdu Slovenskej republiky IV. ÚS 459/2022). Z uvedených východísk možno rezumovať najmä to, že ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu netvorí jediné uznesenie dovolacieho súdu o spornej právnej otázke vo veci sp. zn. 1Cdo/123/2022 z 30. januára 2024.

16. Uvedené platí o to viac, keď pre neprípustnosť dovolacích otázok v rozhodnutí sp. zn. 1Cdo/123/2022, na ktoré poukazovala dovolateľka, najvyšší súd meritórne nastolenú otázku ani neriešil. Najvyšší súd v rozhodnutí sp. zn. 1Cdo/123/2022 právny názor o nadbytočnosti konkretizácie omeškanej splátky vo výzve či oznámení o zosplatnení vyslovil len ako protiargument k nie pre vec rozhodujúcej argumentácii dovolateľov o špecifikácii omeškanej splátky ako podmienky platnosti zosplatnenia. Uvedené akcentoval Ústavný súd Slovenskej republiky nasledovne: „ (...) len na okraj a doplnkovo vyjadrené právne názory senátov najvyššieho súdu, ktoré hoci sú súčasťou odôvodnení rozhodnutí dovolacieho súdu, nemožno považovať za záväzné právne názory, keďže neboli dôvodom, bez vyriešenia ktorých by dané veci nebolo možné rozhodnúť.“ (porovnaj sp. zn. III. ÚS 157/2025).

17. Vychádzajúc z dovolateľkou formulovanej právnej otázky, poznajúc vlastnú rozhodovaciu činnosť, dovolací súd preto uzatvára, že v prípade dovolateľkou nastolenej otázky: „Či došlo k porušeniu ustanovenia § 37 ods. 1 a § 53 ods. 9 OZ, ak vo výzve - upozornení ako právnom úkone, absentuje uvedenie konkrétnej splátky, pre ktorú má dôjsť k zosplatneniu úveru, čo zároveň malo mať za následok určenie takého úkonu za neplatný, a teda rovnako neboli splnené podmienky v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 OZ pre mimoriadne vyhlásenie splatnosti úveru“, ide o právnu otázku, ktorá bola rozhodujúca pre právne posúdenie sporu odvolacím súdom a ktorá zároveň v čase podania dovolania dňa 14. júna 2024 nebola dovolacím súdom judikatúrne vyriešená.

18. Dovolací súd v kontexte uvedeného upriamuje pozornosť na skutočnosť, že iný senát najvyššieho súdu (6C) vo svojom uznesení z 13. februára 2025 sp. zn. 6Cdo/152/2022, po rozbere relevantných právnych ustanovení, § 37 ods. 1 OZ, § 565 vety prvej OZ a § 53 ods. 9 OZ pri posudzovaní rovnako formulovanej otázky ako v preskúmvanej veci dospel k záveru, že „ (...) ak právo veriteľa žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky môže zmluvný partner spotrebiteľa využiť najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky (kde inak špeciálna úprava z ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka spôsobuje v drivej väčšine prípadov vrátane všetkých dojednaní o splátkach s mesačnou a kratšou frekvenciou nepoužiteľnosť všeobecnej úpravy z § 565 vety druhej Občianskeho zákonníka o možnosti použitia práva veriteľom najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky) a takému využitiu má (musí) predchádzať upozornenie spotrebiteľa na uplatnenie práva v lehote nie kratšej ako 15 dní; bez konkretizácie splátky, pre ktorú prichádza zosplatnenie, nie je možné spoľahlivo určiť, či k uplatneniu práva došlo za splnenia preň zákonom určených podmienok (uplynutia oboch v zákone ustanovených lehôt). Na právny úkon nekonkretizujúci splátku preto je dôvod nazerať ako na úkon zákon obchádzajúci (nakolko napriek nezakotveniu výslovnej zákonnej požiadavky na takúto náležitosť jej absencia spôsobuje nedodržanie účelu úpravy, ktorým je možnosť overenia si splnenia požiadaviek slúžiacich zvýšenej ochrane spotrebiteľa) a i nedostatočne určitý, v oboch prípadoch sankcionovaný neplatnosťou (či už podľa § 39 alebo § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka)“. Z týchto dôvodov senát najvyššieho súdu 6C argumenty dovolateľky na podporu jej tvrdenia o neexistencii žiadneho právneho podkladu pre vyžadovanie uvedenia konkretizácie splátky, pre ktorú má dôjsť k zosplatneniu (v žiadosti o jednorazové splatenie, resp. v upozornení na hodlané využitie práva tejto predchádzajúcom) nepovažoval za udržateľné.

19. Posudzujúc právne účinky dovolania podľa stavu v čase jeho podania, dovolací súd konštatuje, že medzičasom Občianskoprávne kolégium Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na svojom zasadnutí konanom 04. júna 2025 prijalo uznesenie najvyššieho súdu z 13. februára 2025 sp. zn. 6Cdo/152/2022 ako judikát, publikovaný pod č. R 34/2025 v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR 3/2025, ktorého právna veta znie: „Bez konkretizácie splátky, pre ktorú prichádza zosplatnenie, nie je možné spoľahlivo určiť, či k uplatneniu práva došlo za splnenia preň zákonom určených podmienok (uplynutia oboch lehôt podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31. októbra 2024). Právny

úkon nekonkretizujúci splátku je preto nedostatočne určitý, sankcionovaný neplatnosťou (podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka)".

20. So zreteľom na doposiaľ uvedené dovolací súd konštatuje, že pri riešení dovolateľkou nastolenej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, nedošlo odvolacím súdom k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci, resp. k odklonu od rozhodovacej praxe najvyššieho súdu. Z uvedených dôvodov dovolací súd dovolanie žalobkyne, ktorým namietala nesprávne právne posúdenie veci podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP odmietol podľa § 447 písm. c) CSP.

21. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 druhá veta CSP).

22. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.